

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๑๑.๓/ กทชจว

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๘ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระยะเร่งด่วน (Quick Win)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทุกจังหวัด

ตามที่รัฐบาลมีเจตนารณรงค์ที่จะลดความรุนแรงของปัญหายาเสพติด และปัญหาที่เกี่ยวเนื่องให้เห็นผลเป็นรูปธรรมภายใน ๑ ปี เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอันจะส่งผลให้ประเทศไทยมีความมั่นคง สงบเรียบร้อย ประชาชนภายใต้ประเทศมีความสงบสุข ซึ่งรัฐบาลได้แลงนโยบายท่องเที่ยว ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๒ กันยายน ๒๕๖๖ กำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี นำความปลอดภัยมาสู่ประชาชน โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและยาเสพติด ให้หมดสิ้นไปจากสังคมไทย และกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นภาระเร่งด่วนและนโยบายสำคัญของกระทรวงมหาดไทยที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจังและเด็ดขาด โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล รวมถึงเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ให้ปลอดภัยจากปัญหายาเสพติดได้อย่างเป็นรูปธรรม นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดในระยะเร่งด่วน (Quick Win) เป็นไปอย่างต่อเนื่องและจริงจังอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามวาระแห่งชาติของรัฐบาล จึงให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) แจ้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ (ศป.ปส.อ.) บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการ ดังนี้

๑. ปฏิบัติการเร่งด่วนในวันที่ ๑ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗ ให้จังหวัด/ศอ.ปส.จ. และ อำเภอ/ศป.ปส.อ. ดำเนินการดังนี้

๑.๑ ปฏิบัติการ Re X-ray โดยให้นายอำเภอในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ ร่วมกับหน่วยงานความมั่นคง และ ๗ ภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ดำเนินการ Re X-ray ค้นหาผู้ป่วยจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง (SMI-V) ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อ ผู้ป่วยจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง (SMI-V) ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และผู้ค้ายาเสพติด ตามแบบที่กำหนดและรายงานมายังกรมการปกครอง (สำนักอำนวยการ กองอาสารักษาดินแดน) ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗ สามารถดาวน์โหลดแบบบัญชีดังกล่าวได้ตาม QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

/๑.๒ มาตรการ ...

๑.๒ มาตรการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีส่วนร่วม โดยให้จังหวัด/ศอ.ปส.จ. และอำเภอ/ศป.ปส.อ. ร่วมกับภาคีเครือข่ายสื่อมวลชน รณรงค์สร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาฯสภาพติดของทุกภาคส่วน ผ่านกิจกรรมประชาสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์เพื่อสร้างกระแสให้สังคมตื่นตัว และสร้างการรับรู้ถึงมาตรการการป้องกัน และแก้ไขปัญหาฯสภาพติดในพื้นที่ เช่น การปฏิบัติงาน การเดินขบวนรณรงค์ การจัดนิทรรศการ การขึ้นป้ายประชาสัมพันธ์ ฯลฯ และการเปิดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับข้อมูลผู้ป่วยจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง (SMI-V) ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ ทั้งช่องทาง Online เช่น เว็บไซต์จังหวัด Facebook Line โทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และช่องทาง Onsite เช่น ศูนย์ดำรงธรรมฯ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านทุกแห่ง ฯลฯ

๒. การขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาฯสภาพติด ตามวาระแห่งชาติของรัฐบาล ให้จังหวัด/ศอ.ปส.จ. และ อำเภอ/ศป.ปส.อ. ดำเนินการเน้นย้ำให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาฯสภาพติดอย่างเข้มข้น ในมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ มาตรการป้องกันยาเสพติด ให้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ๗ ภาคีเครือข่าย ในการสร้างการรับรู้และภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่ ประชาชนไม่ให้เข้าไปอยู่เกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนทั้งใน และนอกสถานศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร สื่อการสอน ให้มีความรู้เท่าทันกับปัญหาฯสภาพติด การดำเนินกิจกรรมตามแนวทางรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหาฯสภาพติด TO BE NUMBER ONE รวมทั้งการสร้างความร่วมมือของหมู่บ้าน/ชุมชน ครอบครัว เพย์แพร สื่อประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับโทษภัยของยาเสพติดผ่านช่องทางต่าง ๆ ซึ่งสามารถเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ได้อย่างกว้างขวาง และต่อเนื่อง เช่น การประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านประจำเดือน หอกระจายข่าวหมู่บ้าน หรือเครือข่ายสังคม ออนไลน์ เป็นต้น เพื่อปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติที่ดีในการหลีกเลี่ยงหรือไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และลดผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดรายใหม่ (New Face) รวมถึงการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการป้องกันยาเสพติด ตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด ตรวจตราสถานที่พื้นที่เป้าหมายที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะสถานบริการ หรือสถานประกอบการต่าง ๆ และการตรวจค้นสถานที่รับส่งพัสดุทางไปรษณีย์ ซึ่งมีการลักลอบจำหน่ายยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมายอื่น ๆ ในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย

๒.๒ มาตรการปราบปราม ให้บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปราบปรามจับกุมผู้ค้ายาเสพติด สืบสวนสอบสวนขยายผลการจับกุมไปสู่ผู้ค้ารายใหญ่ หรือเครือข่ายยาเสพติด รวมถึงรวบรวมพยานหลักฐานและข้อมูลสำคัญอื่น ๆ เพื่อประกอบการดำเนินการยึดทรัพย์เครือข่ายอย่างเข้มข้นและเด็ดขาด พร้อมทั้งจัดแต่งข่าวหรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ อันเป็นการยึดคืนพื้นที่ทางสังคม หรือพื้นที่ทางปกครอง และพื้นที่ทางจิตใจของประชาชน ทั้งนี้ หากพบผู้ค้ายาเสพติดให้ดำเนินการจับกุม และดำเนินการตามกฎหมายโดยทันที

๒.๓ มาตรการบำบัดรักษา ให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ชปต.) ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ดำเนินการค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเลิกยาเสพติด ตามแนวคิด “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย” โดยนำเข้าศูนย์คัดกรอง และกระบวนการบำบัดรักษาที่เหมาะสม โดยกรณีหากเป็นผู้ใช้ยาเสพติด (สีเขียว), ผู้เสพยาเสพติด (สีเหลือง) ให้ทำการบำบัดพื้นฟูผู้ใช้ยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (CBTx) เช่น การจัดแบ่งกลุ่มดูแลแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ที่ช่วยน้อง การให้คำแนะนำบำบัดแบบสั้น โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) การนัดพบปะเพื่อทำกิจกรรมกลุ่มบำบัดโดยหมู่บ้าน/ชุมชน หรือตามความเหมาะสมของสภาพปัญหาของผู้ป่วย

/หรืออาจใช้ ...

หรืออาจใช้การบำบัดพื้นฟูโดยสถานพื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม หรือกรรมการปักครอง และต้องเป็นกระบวนการทำด้วยความสมัครใจ โดยเน้นน้ำให้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดยินยอมเข้ารับการบำบัดรักษาอย่างจริงจัง สำหรับผู้ติดยาเสพติดที่เสพยาเสพติดเป็นระยะเวลานาน หรือเป็นผู้ป่วยจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง (SMI-V) ซึ่งเป็นผู้ป่วยยาเสพติดที่เกินกว่าศักยภาพการดูแลของหมู่บ้าน/ชุมชน ให้ดำเนินการส่งไปยังสถานพยาบาล หรือโรงพยาบาลทั่วๆ ไป ทางด้านยาเสพติดของกรรมการแพทย์ (สถาบันบำบัดรักษาและพื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี โรงพยาบาลรัตนภารกษ์ หรือมินิรัตนภารกษ์) เพื่อดำเนินการบำบัดรักษาและพื้นฟูสมรรถภาพในสถานที่ที่มีการบำบัดรักษาอย่างเข้มข้นให้เหมาะสมกับสภาพของผู้ป่วย ทั้งนี้ หากพบผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ให้ดำเนินการนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาโดยทันที

๒.๔ มาตรการพื้นฟูสภาพทางสังคม ให้ศูนย์พื้นฟูสภาพทางสังคมจังหวัด/อำเภอ ติดตามดูแล ช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษาและพื้นฟูสมรรถภาพแล้ว โดยชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ชปต.) ซึ่งมีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ/องค์กรปักครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ภาคเอกชน องค์กรการกุศลในพื้นที่ หรือบุคคลที่นัยอำเภอเห็นสมควรโดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงานดูแล ช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติด เป็นต้น เพื่อทำหน้าที่ ด้านจิตวิทยามวลชน ในการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำ และเยี่ยมเยียนให้กำลังใจผู้ผ่านการพื้นฟูสภาพทางสังคม และครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ สำหรับการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ให้บูรณาการความร่วมมือจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปักครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาชน หรือองค์กรการกุศลในพื้นที่ ดำเนินการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่ผู้ผ่านการพื้นฟูสภาพทางสังคมตามที่ร้องขอ รวมทั้งเป็นกรณีจำเป็น และเหมาะสมต่อการดำเนินการพื้นฟูสภาพทางสังคมได้ โดยไม่กลับมากระทำการความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอีก หากปัญหาความเดือดร้อน หรือความต้องการดังกล่าวเกินขีดความสามารถ/ศักยภาพ หรือหน่วยงานในระดับพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้ ให้รายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัด กรม หรือกระทรวง ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อพิจารณาหารือแนวทางการให้ความช่วยเหลือต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปักครอง

สำนักอำนวยการกองอาสารักษาดินแดน

โทร./โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๙ ๕๐๐๒ ต่อ ๔๑๑